

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം അന്തിമ രേഖ

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കുനമംഗലം പഞ്ചായത്തിലെ
ചെത്തുകടവ്-മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡ് വികസന പദ്ധതിക്ക്
വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ

കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയത്

അർത്ഥനാധികാരി

എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ
പി.ഡബ്ല്യു.ഡി റോഡ് ഡിവിഷൻ കോഴിക്കോട്

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റ്

രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്

രാജഗിരി. പി.ഒ. കളമശേരി, പിൻ: 683 104

ഫോൺ: 0484 2911332/2550785

www.rajagirioutreach.in

rajagirisia@gmail.com

29 ഡിസംബർ 2023

ഉള്ളടക്കം

അദ്ധ്യായം 1: പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

- 1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും
- 1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും
- 1.4. പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 1.5. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

അദ്ധ്യായം 2: പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

- 2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം
- 2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി
- 2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ
- 2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ
- 2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ
- 2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത
- 2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി
- 2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ / സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ
- 2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

അദ്ധ്യായം 3: പഠന സംഘം, പഠന സമീപനം, പദ്ധതി ശാസ്ത്രം

- 3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ
- 3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.
- 3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി
- 3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെ കുറിച്ചുമുള്ള അവലോകനം
- 3.5. തൽപ്പര കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറൻസ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 4: സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

- 4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം
- 4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)
- 4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി
- 4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം
- 4.5. നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം.
- 4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അളവും പ്രദേശവും
- 4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷിഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം.
- 4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും വിലയും, ഉപയോഗവും

അദ്ധ്യായം 5: ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്.

- 5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
  - 5.1.1. പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങൾ (സ്വന്തം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ)
- 5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ
- 5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതുമൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.4. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.5. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
  - 5.6.1 പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് സ്വന്തം ഭൂമിയല്ലെങ്കിലും പരോക്ഷമായി ആഘാതബാധിതരാകുന്നവർ)
  - 5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

അദ്ധ്യായം 6: സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ (പദ്ധതിപ്രദേശവും പുനസ്ഥാപനപ്രദേശവും)

- 6.1. പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ
- 6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും
- 6.3. ദുർബ്ബലജനവിഭാഗം
- 6.4. ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗവും
- 6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ
- 6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും

- 6.8. ഭരണ സംഘടനകൾ
- 6.9. രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ
- 6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ
- 6.11 പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ.
- 6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

അദ്ധ്യായം 7: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ ആസൂത്രണം

- 7.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം
- 7.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 7.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ
- 7.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ
- 7.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ
- 7.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി.
- 7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

അദ്ധ്യായം 8: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി സ്ഥാപന സംവിധാനം

- 8.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും
- 8.2. സർക്കാരിര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 8.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

8.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

അദ്ധ്യായം 9 :സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

- 9.1. പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനും വേണ്ടി വരുന്ന ചിലവ്
- 9.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും
- 9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

അദ്ധ്യായം 10: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി - മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

- 10.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ
- 10.2. റിപ്പോർട്ടിങ്ങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും
- 10.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 11 : നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും- അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

- 11.1. പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം
- 11.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ **പട്ടികകൾ**

1.3.1. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം

1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും

3.1.1. പഠനസംഘം

3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ

5.1.1. ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ

7.6.1. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

ആമുഖം

കേരളത്തിൽ സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ച സ്ഥാപനങ്ങളിലൊന്നാണ് എറണാകുളം ജില്ലയിലെ കളമശേരിയിൽ CMI തിരുഹൃദയ പ്രോവിൻ സിൻറെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ള രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്. വിദ്യാഭ്യാസത്തോടൊപ്പം, വിവിധ വിഷയങ്ങളിലുള്ള ഗവേഷണ പഠനങ്ങൾ, പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയും പ്രായോഗിക തലത്തിലുള്ള സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളും രാജഗിരി കോളേജ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. RCTLARR 2013 നിയമം അനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതികളുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പിൻറെ അംഗീകാരം രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസിന് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 15.09.2023 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKKD/10620/2022/B4 പ്രകാരം കുന്നമംഗലം പഞ്ചായത്തിലെ ചെത്തുകടവ്-മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡ് വികസന പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കോഴിക്കോട് താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.51673 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിന് രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ 2015 ന്റെ ചട്ടം 15(5) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നിർവ്വഹണ ആസൂത്രണവും (അദ്ധ്യായം:7) ഉൾപ്പെടുത്തികൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൻറെ അന്തിമ രേഖ ഫോറം നമ്പർ 6 ൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

ഡോ.(ഫാ) സാജു എം.ഡി
പ്രിൻസിപ്പാൾ & ചെയർമാൻ(SIA)

അദ്ധ്യായം 1

പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും

രാജ്യത്തിന്റെ വികസനം എന്നത് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വളർച്ചയെ ആശ്രയിച്ചാണിരിക്കുന്നത്. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന വികസനത്തിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുന്നത് ഗതാഗത മേഖല ആണ്. ആയതിനാൽ, ജനസഞ്ചാരത്തിനും ചരക്കുകളുടെയും വ്യവസായ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെയും ഗതാഗതത്തിനു അനുയോജ്യമായ പാലങ്ങൾ, റോഡ് സൗകര്യം എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കുക അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതാണു നിലവിലെ പദ്ധതി.

നിലവിൽ, ഇത്തരമൊരു അനുബന്ധ റോഡിന്റെ അഭാവം മൂലം, ചെത്തുകടവിലെ പ്രദേശവാസികൾക്കും, മെഡിക്കൽ കോളേജിനെ അശ്രയിക്കുന്ന രോഗികളും നേരിടുന്ന യാത്രക്കേശം ചെറുതല്ല. മഴക്കാലമായാൽ ചെത്തുകടവു പുഴയിൽനിന്നുമുള്ള വെള്ളം കരയിലേക്കുകയറുകയും, റോഡ് യാത്ര ദുസ്സഹമാക്കുകയും ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ആയതിനാൽ, കുന്നമംഗലം ഭാഗത്തുനിന്നും കോഴിക്കോടിനേക്കും മെഡിക്കൽ കോളേജിലേക്കും ചെത്തുകടവിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന യാത്രികർക്ക് താരതമ്യേന തിരക്കുകൂടിയ കുന്നമംഗലം അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നു. കുറെയധികം കടകളും വീടുകളുമുള്ളതിനാലും, ഇരുവശങ്ങളിലും നെൽപാടമുള്ളതിനാലും വലിയ ഒരു വളവുള്ളതിനാലും ചെത്തുകടവു ജങ്ഷൻ വീതികൂട്ടുന്നതിനു സാങ്കേതിക തടസങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നിരിക്കെ ചെത്തുകടവു മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെ കുന്നമംഗലം അഗസ്ത്യമുഴി റോഡുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതാണു ഈ പദ്ധതി

ഈ റോഡിന്റെ പ്രാധാന്യവും, അതിലുപരി സഞ്ചാരയോഗ്യമായ വഴി ഉണ്ടാകേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യവും കണക്കിലെടുത്ത് പുതിയ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള 2013 ലെ പുതിയ RFCT LARR Act പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കുവാനായി

14.03.2022 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് G.O.(Rt)No.272/2022/PWD പ്രകാരം ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചു. പുതിയ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിലൂടെ യാത്രക്കാർക്ക് യാത്രാസമയം, ഇന്ധനചെലവ്, ഗതാഗത തടസം എന്നിവ കുറയുകയും റോഡ് യാത്രികരുടെ സുരക്ഷാ സാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുകയും നാടിന്റെ വളർച്ചയ്ക്ക് ഉതകുകയും ചെയ്യും.

പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കോഴിക്കോട് താലൂക്കിൽ, കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ഏകദേശം 0.51673 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2 b(i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലം കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കോഴിക്കോട് താലൂക്കിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങളാണ്.

1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും

കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 2023 സെപ്റ്റംബർ 15 തീയതിയിലെ DCKKD/10620/2022/B4 നമ്പർ വിജ്ഞാപനം കേരള ഗസറ്റ് 18 സെപ്റ്റംബർ 2023 നോട്ടീഫിക്കേഷൻ നമ്പർ 3038ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി, അതായത് കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനായി കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വേ നമ്പറുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

പ്രസ്തുത വിജ്ഞാപനത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥല വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 1.3.1. ൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.3.1.: പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം

ജില്ല : കോഴിക്കോട്
 വില്ലേജ്: കുനമംഗലം

താലൂക്ക്: കോഴിക്കോട്
 ദേശം: കുനമംഗലം

നമ്പർ	സർവ്വെ നമ്പർ	ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ അളവ്
1	456/1	0.0256
2	456/5A	0.13659
3	457/2B	0.0869
4	457/8	0.2585
5	457/5B	0.00914
	ആകെ	0.51673 ഹെക്ടർ

1.4 പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ

പദ്ധതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഗണിച്ചതായി വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

1.5 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റവും കുറവ് പ്രത്യാഘാതങ്ങളും നിർമാണ ചെലവ് കുറഞ്ഞതുമായ അലൈൻമെന്റാണ് തീരുമാനിക്കപ്പെട്ടതെന്നു അർത്ഥനാധികാരി വെളിപ്പെടുത്തി. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കുനമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്ന് സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു.

പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും ഭൂവുടമകളെ നേരിട്ടും ടെലിഫോൺ മുഖാന്തിരവും ബന്ധപ്പെട്ട് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വെയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. കുനമംഗലം വില്ലേജിൽ പെട്ട 5 ഭൂവുടമകളിൽ നിന്നാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം ഇത്തരത്തിൽ വിവരശേഖരണം നടത്തിയത്.

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തു ഉൾപ്പെടുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ ഭൂമി പൂർണ്ണമായും നഷ്ടപ്പെടുക, ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുക, തെങ്ങ് നഷ്ടപ്പെടുക, ചെറിയ തോതിലെങ്കിലും വാഴ, മറ്റ് കൃഷി നഷ്ടപ്പെടുക, എന്നിവയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നിലവിലെ രൂപരേഖപ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പൊതുവിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ളതെന്നാണു പഠന സംഘം മനസിലാക്കിയ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ.

1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, കൂടാതെ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പോളിസിക്ൾ (23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും പട്ടിക 1.6.1. ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും

ക്രമ നമ്പർ	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം	ലഘൂകരണ നടപടി
1	കൈവശഭൂമി നഷ്ടമാകൽ/ അളവ് കുറയൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം
2	ഗതാഗതം തടസ്സപ്പെടൽ	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഗതാഗതം പൂർണ്ണമായി തടസ്സപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.
3	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടിശല്ല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ

	ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ/അപകട സാധ്യതകൾ	ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ തൊഴിലാളി കളുടെയും പ്രദേശവാസികളുടെയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.
7	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് മൂലം ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പരിസര മലിനീകരണം.	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ, യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
8	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടി മാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

അദ്ധ്യായം 2

പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വെ നമ്പരുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ 14.03.2022 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് G.O.(Rt)No.272/2022/PWD പ്രകാരം ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചു. കൂടാതെ, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അനുമതി 2023 സെപ്റ്റംബർ 15 തീയതിയിലെ DCKKD/10620/2022/B4 നമ്പർ വിജ്ഞാപനം കേരള ഗസറ്റ് 18 സെപ്റ്റംബർ 2023 നോട്ടീഫിക്കേഷൻ നമ്പർ 3038ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ട പരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, LA KRDCCL (Kerala Rail Development Corporation Ltd.) കോഴിക്കോട് ആയിരിക്കും.

2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി

റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ച് യാത്രാസൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2(b i)യിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം - അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. മഴക്കാലമായാൽ ചെത്തുകടവു പുഴയിൽനിന്നുമുള്ള വെള്ളം കരയിലേക്കു കയറുകയും, റോഡ് യാത്ര ദുസ്സഹമാക്കുകയും ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ആയതിനാൽ, കുന്നമംഗലം ഭാഗത്തുനിന്നും കോഴിക്കോടിലേക്കും മെഡിക്കൽ കോളേജിലേക്കും ചെത്തുകടവിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന യാത്രികർക്ക് താരതമ്യേന തിരക്കുകൂടിയ കുന്നമംഗലം അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നു. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി ഒരു അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതു വഴിയായി ജനങ്ങൾക്കു സഞ്ചാരസൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിക്കും.

2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഫോറം നമ്പർ 4 ൽ അർത്ഥനാധികാരി സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രം അനുസരിച്ച് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വേ നമ്പറുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. നിലവിലെ ഡിസൈൻ പ്രകാരം പുതിയ റോഡിന്റെ അലൈൻമെന്റ് കടന്ന് പോകുന്നത് പ്രധാനമായും സ്വകാര്യ ഭൂമിയിലൂടെയാണ്. അതിനാൽ, ഏകദേശം 5ൽ കൂടുതൽ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഒരു സെന്റിൽ താഴെ മുതൽ 30 സെന്റ് ഭൂമി വരെ നഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമി കാർഷികാവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിച്ചു പോരുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ തരിശായി കിടക്കുന്നതോ ആണ്.

പ്രദേശത്തെ ഗതാഗതം സുഗമമാക്കൽ, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രവികസനം തുടങ്ങിയവയാണ് 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിലൂടെ പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ

പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറവ് വരത്തക്ക വിധത്തിൽ ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ രീതിയിലാണ് നിലവിലെ രൂപരേഖ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് അർത്ഥനാധികാരി വെളിപ്പെടുത്തി.

2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ പൂർത്തിയാകുമ്പോൾ പദ്ധതി പ്രദേശം നിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടി ഒരുക്കുകയും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി 14.03.2022 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് G.O.(Rt)No.272/2022/PWD പ്രകാരം ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത

പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ നിലവിലെ ഗതാഗതം (പൊതു ഗതാഗതം ഉൾപ്പെടെ) തടസപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം.

2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിന് മത്സരാധിഷ്ഠിത അപേക്ഷകളിൽ നിന്ന് കരാറുകാരനെ തിരഞ്ഞെടുക്കുകയും നിശ്ചിത കാലയളവിനുള്ളിൽ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിക്കണമെന്ന ഉടമ്പടിയിൽ സൈറ്റ് കൈമാറുകയും ചെയ്യും. കരാറിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച് കരാറുകാരൻ ആധുനിക യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ സഹായത്തോടെ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരും അല്ലാത്തവരുമായ തൊഴിലാളികളുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ച് ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യും.

2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ/ സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്സ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമ രേഖയാണ് ഇത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി മണ്ണ് പരിശോധന പോലുള്ള പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒഴികെ മറ്റ് പഠനങ്ങൾ നടന്നതായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.

2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനു സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013
- ❖ കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(MS) No .448/2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം
- ❖ വിവരവകാശ നിയമം 2005

അദ്ധ്യായം 3

പഠനസംഘം, പഠനസമീപനം, പദ്ധതിശാസ്ത്രം

ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ടി നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 4(1) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടർ 2023 സെപ്റ്റംബർ 18 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ 3038 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം DCKKD/10620/2022/B4 പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. തദനുസൃതമായി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിന്റെ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തി.

3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിന്റെ ചെയർമാനായ ഡോ. ഫാ. സാജു എം.ഡി.യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേകളും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും നടത്തിയ അനുഭവ സമ്പത്തുള്ള 10 അംഗങ്ങളടങ്ങുന്ന ടീമാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള വിവരങ്ങളുടെ ശേഖരണവും വിശകലനവും ഏകോപനവും നടത്തി കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കിയത്.

പഠന സംഘത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 3.1.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 3.1.1. പഠന സംഘം

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത പദവി	പ്രവർത്തന പരിചയം
1	ഡോ. ഫാ.സാജു എം. ഡി	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി., ചെയർമാൻ എസ്.ഐ.എ (പ്രിൻസിപ്പാൾ, രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്)	അദ്ധ്യാപന, ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 14 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം

2	ഡോ.ബിനോയ് ജോസഫ്	എം.എ (എച്ച്.ആർ.എം), പി.എച്ച്.ഡി., എൽ.എൽ.ബി കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന, ഗവേഷണ, പരിശീലന മേഖലകളിൽ 27 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
3	ഡോ. ഫാ. എം.കെ.ജോസഫ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, പി.എച്ച്.ഡി കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന, ഗവേഷണ, പരിശീലന മേഖലകളിൽ 19 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
4	ഡോ. ഫാ. ഷിന്റോ ജോസഫ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി. കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 6 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
5	മീന കുരുവിള	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, കൺസൾട്ടന്റ്	വികസനമേഖലയിൽ 37 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
6	ഡോ. കിരൺ തമ്പി	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി. റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 12 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
7	ഡോ. അനിൽ ജോൺ	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, പി.എച്ച്.ഡി. റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 10 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
8	ബിജു സി.പി.	ബി.എ, ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഓഫീസർ	വികസനമേഖലയിൽ 30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
9	അഭിജിത്ത് ലാൽ എൻ.എസ്	എം.എസ്. ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	7 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം
10	ക്യാൻഡിസ് മരിയ പെരേര	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	2 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം
11	ബിനിഷ ഡി	എം.എസ്. ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	2 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം
12	സി.ജിസ്മി ജേക്കബ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	1 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം
13	ശരത് റാഫി	ബി.കോം,കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷൻ(ടാലി) കോ ഓഡിനേറ്റർ(അക്കൗണ്ടൻസ്)	8 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം
14	ബിൽബിൻ കെ വിത്സൺ	ബി.എസ്.സി ഫിസിക്സ് ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	4 വർഷത്തെ പ്രവർത്തനപരിചയം

3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പദ്ധതി മൂലമുണ്ടായേക്കാവുന്ന വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക കൂടാതെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതനിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനാവശ്യമായ വിവരശേഖരണത്തിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ മേഖലകൾ അപഗ്രഥനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും കൂടാതെ പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘാംഗങ്ങൾ 21.10.2023 തീയതിയിൽ പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും, പഠനത്തിന് വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി പരിശോധിച്ച് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ തരം, നിലവിലെ ഉപയോഗം, വസ്തു കൈവശമായ കാലാവധി, കുടുംബാംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, കുടുംബത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക അവസ്ഥ, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചും കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾ ടി ചോദ്യാവലിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. തുടർന്ന് പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ ഭവന

സന്ദർശനം നടത്തിയും ടെലിഫോണിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും ടി ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് അഭിമുഖം നടത്തി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ അർത്ഥനാധികാരിയായ പി.ഡബ്ല്യു.ഡി ഡിവിഷൻ കോഴിക്കോട് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, LA KRDCCL കോഴിക്കോട് നിന്നാണ് വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടുകളും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരമുള്ള നഷ്ട പരിഹാര നടപടികളെക്കുറിച്ചും പഠനസംഘം മനസ്സിലാക്കി.

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെയും അഭിമുഖത്തിലൂടെയും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്ത് ക്രോഡീകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് നൽകി സംഘടിപ്പിച്ച പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ച് വിശകലനം ചെയ്തു. പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിച്ച അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും ആയതിന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകിയ മറുപടിയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമരേഖ തയ്യാറാക്കിത്.

തീയതി	ഘട്ടങ്ങൾ
15.09.2023	പഠനം നടത്തുന്നതിന് കളമശ്ശേരി രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്സിനെ നിയോഗിച്ച് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നടപടിക്രമം
17.10.2023	അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും വിവരശേഖരണം
17.10.2023	പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സംയുക്ത സന്ദർശനം & ചോദ്യാവലി പരിശോധന
17.10.2023	പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ
20.10.2023	പ്രാഥമിക & ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യൽ
11.12.2023	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം - കരട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ
28.12.2023	പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ്

3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതി

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു കൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്. ആയതിനാൽ പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം മുഴുവനായും സന്ദർശിക്കുകയും പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന കുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തുകയും, അവരിൽ നിന്ന് സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെയും കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രാഥമിക വും ദ്വിതീയവുമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. കൂടാതെ, പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പിന്നീട് ഇതോടൊപ്പം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതാണ്.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങളുമാണ് പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ. അർത്ഥനാധികാരിയായ പി.ഡബ്ല്യു.ഡി ഡിവിഷൻ കോഴിക്കോട് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, LA KRDCCL കോഴിക്കോട് കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്.

കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് കാലാകാലങ്ങളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളും നയങ്ങളും പരിശോധിച്ചു.

പട്ടിക 3.4.1.: പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങൾ, വിവര സ്രോതസ്സുകൾ.

തരം	വിവരങ്ങൾ	സ്രോതസ്സ്
പ്രാഥമിക വിവരങ്ങൾ	പദ്ധതി പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, ഭൂമിയുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ	<ul style="list-style-type: none"> പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശനവും നിരീക്ഷണവും. പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളും അല്ലാത്തവരുമായ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്ന് സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം. പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം.
ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ	പദ്ധതിയുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങൾ	<ul style="list-style-type: none"> എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ പി.ഡബ്ല്യു.ഡി. റോഡ്സ് ഡിവിഷൻ, കോഴിക്കോട് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, LA KRDCCL കോഴിക്കോട്

3.5. തത്പര കക്ഷികളുമായി നടത്തിയ കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു ടി നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 7(1) പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തിയതിന്റെ ഭാഗമായി, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ 2015 ചട്ടം 14 അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം 2023 ഡിസംബർ 28-ന് കുന്നമംഗലം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ഹാളിൽ വെച്ച് പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് സംഘടിപ്പിച്ചു. രാവിലെ 11 മണിയ്ക്ക് ആരംഭിച്ച ചടങ്ങിൽ എസ്.ഐ.എ. യൂണിറ്റ് റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ് ശ്രീ. അഭിജിത്ലാൽ എൻ.എസ്, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗിൽ പങ്കെടുത്ത ജനപ്രതിനിധികളെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും, ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പദ്ധതി ബാധിതരെയും പൊതുജനങ്ങളെയും ഔദ്യോഗികമായി സ്വാഗതം ചെയ്തു. ശ്രീ.ബിജു സി. പി, ഡെവലപ്പ്മെന്റ്

ഓഫീസർ, എസ്.ഐ.എ. യൂണിറ്റ്, പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തെക്കുറിച്ച് വിശദീകരിക്കുകയും പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിന്റെ ഏകോപനം നിർവഹിക്കുകയും ചെയ്തു. കുന്നമംഗലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡൻ്റ് ശ്രീമതി ലിജി പുൽക്കുന്നുമേൽ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് ഉദ്ഘാടനം ചെയ്ത് സംസാരിച്ചു. ഉദ്ഘാടന പ്രസംഗത്തിൽ ഈ പദ്ധതിയെ കുറിച്ചും പദ്ധതി പ്രദേശത്തിനുണ്ടാകാൻ പോകുന്ന മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചും സൂചിപ്പിച്ചു. വൈസ് പ്രസിഡൻ്റ് ശ്രീ വി അനിൽകുമാർ, വാർഡ് മെമ്പർ ശ്രീ സുരേഷ് ബാബു എന്നിവർ ആശംസകൾ അർപ്പിച്ച് സംസാരിച്ചു.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ് ശ്രീ. അഭിജിത്ലാൽ എൻ.എസ്. അവതരിപ്പിച്ചു. തുടർന്ന് നടന്ന തുറന്ന ചർച്ചയിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ പദ്ധതി രൂപരേഖയെക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളെക്കുറിച്ചും തങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും പങ്ക് വെച്ചു. തുടർന്ന് പി.ഡബ്ല്യു.ഡി റോഡ് ഡിവിഷൻ കോഴിക്കോട്, ഓവർസീർ ഹിമ ആർ റോഡ് നിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിലും മിമി എസ്.എസ് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, LA KRDCCL കോഴിക്കോട് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിലും പദ്ധതി ബാധിതരുടെ സംശയങ്ങൾക്ക് മറുപടി നൽകി. യോഗം ഉച്ചക്ക് കൃത്യം 1.00 ന് അവസാനിച്ചു. എസ്.ഐ.എ. യൂണിറ്റ് റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ് ക്യാൻഡിസ് മരിയ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പങ്കെടുത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പദ്ധതി ബാധിതർക്കും നന്ദി പറഞ്ഞു.

പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ പങ്കുവെച്ച ചോദ്യങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മറുപടികളും പട്ടിക 3.5.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു

3.5.1 പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ ഉന്നയിക്കപ്പെട്ട ചോദ്യങ്ങളും അവയ്ക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ നൽകിയ മറുപടിയും

നമ്പർ	അഭിപ്രായം ഉന്നയിച്ച വ്യക്തി	അഭിപ്രായം	ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ മറുപടി
1	പാത്തുമ്മ 456/5A	കൈവശഭൂമിയുടെ മധ്യഭാഗത്തുകൂടെയാണു പുതിയ റോഡ് കടന്നുപോകുന്നത് കൂടാതെ ഒരു കിണർ നഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. എത്ര നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കും ?	നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുമോ എന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു ആശങ്കയും ആവശ്യമില്ല RFCTLARR Act- 2013 പ്രകാരം ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതാണ്. (സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, LA KRDC)
2	സൈനബ 457/8	ഏകദേശം 45 സെന്റ് ഭൂമിയോളം നഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്. മധ്യഭാഗത്തുകൂടെയാണു പുതിയ റോഡ് കടന്നുപോകുന്നത്, ബാക്കി വരുന്ന സ്ഥലം ഉപയോഗശൂന്യമാകും ടി ഭൂമി കൂടെ എടുക്കണം.	ഉപയോഗശൂന്യമാകുന്ന ബാക്കി ഭൂമി ചെറിയ സ്ഥലമാണെങ്കിൽ അത് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ സർക്കാരിനോട് ശുപാർശ ചെയ്യും. (സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, LA KRDC)
3	നാസർ 457/8	മധ്യഭാഗത്തുകൂടെയാണു പുതിയ റോഡ് കടന്നുപോകുന്നത് കുറച്ച് സ്ഥലം ഉപയോഗശൂന്യമാകും ആ സ്ഥലം വിട്ടുനൽകാൻ തയ്യാറാണ്, പാർക്കിങ്ങിനോ മറ്റോ ഉതകുന്ന തരത്തിൽ വിനിയോഗിക്കണം.	ഉപയോഗശൂന്യമാകുന്ന ബാക്കി ഭൂമി ചെറിയ സ്ഥലമാണെങ്കിൽ അത് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ സർക്കാരിനോട് ശുപാർശ ചെയ്യും. (സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, LA KRDC)
4	ഷീന എം എം 456	കൈവശഭൂമിയിൽ ഒരു ചെറിയ ഷെഡ് ഉണ്ട്. അത് നഷ്ടമാകുമോ എന്നറിയില്ല, നഷ്ടമാകുമെങ്കിൽ അതിനു നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുമോ	ഭൂമിയോ വീടോ മറ്റു നിർമ്മിതികളോ നഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിൽ RFCTLARR Act 2013 പ്രകാരം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതാണ്(സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, LA KRDC)

അദ്ധ്യായം 4

സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്ത്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനു കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട 0.51673 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലം പരിശോധിച്ചാൽ, അവരുടെ പ്രധാന തൊഴിൽ മേഖല കൃഷിയാണ്. നെല്ല്, തെങ്ങ്, വാഴ തുടങ്ങിയ കൃഷിയും ആഞ്ഞിലി, മാവ്, പ്ലാവ് മുതലായ ഫലദായക വൃക്ഷങ്ങളും നഷ്ടമാകുന്നു. പുതിയ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ, സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുകയും മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളിലേക്കും, നഗരപരിധിയിലേക്കും പ്രധാന ഉത്പാദന കേന്ദ്രങ്ങളിലേക്കും എത്തിച്ചേരുന്നത് കൂടുതൽ എളുപ്പമാകും. ഗതാഗത സൗകര്യം വർദ്ധിക്കും.

4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)

കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വെ നമ്പറുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. നിലവിലെ ഡിസൈൻ പ്രകാരം പുതിയ റോഡിന്റെ അലൈൻമെന്റ് കടന്ന് പോകുന്നത് പ്രധാനമായും സ്വകാര്യ ഭൂമിയിലൂടെയാണ്. അതിനാൽ, ഏകദേശം 5ൽ കൂടുതൽ ഭൂവുടമകൾക്ക് ഒരു സെന്റിൽ താഴെ മുതൽ 30

സെൻറ് ഭൂമി വരെ നഷ്ടപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമി കാർഷികാവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിച്ചു പോരുന്നതോ അല്ലെങ്കിൽ തരിശായി കിടക്കുന്നതോ ആണ്.

പ്രദേശത്തെ ഗതാഗതം സുഗമമാക്കൽ, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രവികസനം തുടങ്ങിയവയാണ് 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിലൂടെ പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ഗതാഗത സൗകര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും, അത് വഴി പ്രദേശവാസികളുടെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചക്കും കാരണമാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. കൂടാതെ, റോഡ് യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയം, ഇന്ധനചെലവ്, ഗതാഗത തടസം എന്നിവ കുറയ്ക്കുകയും, സുരക്ഷാ സാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുകയും ചെയ്യും. എന്നിരുന്നാലും പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വേ നമ്പറുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു.

4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി

പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരിയായ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ പി.ഡബ്ല്യു.ഡി. റോഡ്സ് ഡിവിഷൻ കോഴിക്കോട് സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി പറയുന്നത്. പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ സ്ഥലം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിച്ചതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം.

പ്രദേശവാസികൾ പൊതുവായി ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥലം ഒന്നുമില്ല.

4.5 നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യായീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നേരത്തേ ഭൂമി വാങ്ങുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഗുണവും പ്രദേശവും

കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വെ നമ്പരുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. ഭൂസ്ഥിതി പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നിലം വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രദേശങ്ങൾ പൊതു ആവശ്യത്തിനായി ജനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. കൂടുതലും കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭൂമികൾ ആണ്. പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ പഞ്ചായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതും എല്ലാവിധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെയും പ്രാപ്യതയുള്ളതുമാണ്.

4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷി ഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട കുന്നമംഗലം ദേശത്തു നിന്നും 5 സർവ്വെ നമ്പരുകളിൽ നിന്നുമായി 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായി വിജ്ഞാപനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം സർവ്വെയിലൂടെ കണ്ടെത്തി ഉടമകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതി ബാധിത സ്ഥലങ്ങളുടെ തരം, ഉപയോഗം തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം

കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നിലം വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു. ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ പൊതു ആവശ്യത്തിനായി ജനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. കൂടുതലും കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്ന നിലം ഭൂമികൾ ആണ്.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

പദ്ധതി ബാധിത സ്ഥലങ്ങൾ പ്രധാനമായും കൃഷിക്ക് ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നതോ, തരിശായി കിടക്കുന്നതോ ആണ്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും നെല്ല്, വാഴ, തെങ്ങ്, കവുങ്ങ് എന്നിവയും മറ്റ് പാഴ്വരങ്ങളുമാണ് ഇവിടെയുള്ളത്.

4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സർവ്വെ നമ്പരുകളിലുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയ 5 ഭൂവുടമകളുടേയും വ്യക്തിഗത ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ്.

4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും, വിലയും, ഉപയോഗവും

ലഭ്യമായ വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന ഭൂമിയിൽ യാതൊന്നിലും കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലമായി ഭൂമി കൈമാറ്റമോ മറ്റ് വ്യവഹാരങ്ങളോ നടന്നിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം - 5

ആഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനു കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട 0.51673 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രത്യഘാത ബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളും അവർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യഘാതങ്ങളും ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ പ്രത്യഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകളെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും ഉപജീവനത്തിനായോ താമസത്തിനായോ വഴിക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തെ ആശ്രയിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും കാണേണ്ടതാണ്.

5.1.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകൾ)

കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടർ 2023 സെപ്റ്റംബർ 18 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റ് 3038 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം DCKKD/10620/2022/B4 പ്രകാരം കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട 0.51673 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ്

ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത സ്ഥലങ്ങളുടെ ഉടമകളായ 5 കുടുംബങ്ങളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയത്. പ്രസ്തുത ഉടമകളുടെ പേരും ഓരോരുത്തർക്കും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പട്ടിക 5.1.1ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 5.1.1 ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമയുടെ പേരും അഡ്രസ്സും	സർവ്വേ നമ്പർ	പ്രത്യാഘാതം
1	നാസ്സർ കെ, റഷീദ് കുറുവച്ചാലിൽ, ചാക്കമഗലം പി.ഒ 673601 9447111650	457/8	സ്ഥലം നഷ്ടമാകുന്നു. കവുങ്ങ് നഷ്ടമാകുന്നു
2	ഷീന എം മന്നത്തുകണ്ടി മാത്തോട്ടത്തിൽ മലാപറമ്പ് പി.ഒ 673009 9847905686	456	സ്ഥലം നഷ്ടമാകുന്നു.
3	കെ പി വസന്തരാജൻ, സുബ്രമണ്യൻ കണിയാത്ത് പുതകണ്ടിയിൽ കുന്നമഗലം പി.ഒ 673571 9447329904	സർവ്വേ നമ്പർ ലഭ്യമല്ല	സ്ഥലം നഷ്ടമാകുന്നു. വാഴ (10) നഷ്ടമാകുന്നു.
4	പാത്തുമ്മ നമ്പിടിപറമ്പത്ത് കുന്നമഗലം പി.ഒ 673571 9061677992	456/5A	സ്ഥലം നഷ്ടമാകുന്നു തെങ്ങ് (20)
5	സൈനബ ചേരുംകുഴിയിൽ വരട്ടിയാക്ക് പി.ഒ 9447244769	457/8	സ്ഥലം നഷ്ടമാകുന്നു. തെങ്ങ് (10) വാഴ (15) കവുങ്ങ് (6)

5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ

വനാവകാശ നിയമത്തിൽ കീഴിൽ വരുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നില്ല.

5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതു മൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

കുടുംബങ്ങൾ ഉപജീവനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊതുവിഭവങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല.

5.4 കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

സർക്കാർ നൽകിയിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

5.5 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തു വീടുകൾ ഇല്ല.

5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ തങ്ങളുടെ ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള ആദായം ദൈനംദിന ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. അവയും നഷ്ടമാവും.

5.6.1. പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ

പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതു വഴിയായി പരോക്ഷമായി ബാധിക്കപ്പെടുന്നവരില്ല.

5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന 5 ഭൂവുടമകളുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ നെല്ല്, കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ, തുടങ്ങിയ ഫലദായക വൃക്ഷങ്ങളും നഷ്ടമാകുന്നു.

അദ്ധ്യായം 6

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക സ്ഥിതിയെ കുറിച്ചാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ദുർബല ജനവിഭാഗം, പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജീവനോപാധി ബാധിതമായ കുടുംബങ്ങൾ, പദ്ധതി ബാധിതമായ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവൽക്കരണം എന്നിവയും അനുബന്ധ വിവരങ്ങളുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

6.1 പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട പ്രദേശങ്ങൾ ആണ്. റോഡിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കുന്നതും കുന്നമംഗലം പഞ്ചായത്തിലെ 10-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ ആണ്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ 5 ഉടമകൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തും സമീപത്തുമായി താമസിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകളുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളുടെ എണ്ണം 2-5 ആണ്.

6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും

ലഭ്യമായ വിവരം അനുസരിച്ച്, പദ്ധതി ബാധിതമായ കുടുംബങ്ങൾ പ്രധാനമായും നീല നിറത്തിലുള്ളതോ, വെള്ള നിറത്തിലുള്ളതോ ആയ റേഷൻ കാർഡ് ആണ് കൈവശം വച്ചിരിക്കുന്നത്. കൂടാതെ, കൃഷി, കച്ചവടം, തുടങ്ങിയവയാണ് പ്രധാന വരുമാന മാർഗ്ഗങ്ങൾ.

6.3. ദുർബലജനവിഭാഗം

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ 60 വയസ്സിനു മുകളിലുള്ളവരും കുട്ടികളും ഉൾപ്പെടുന്നു

6.4 ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗവും

നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, വിവരം നൽകിയ 5 ഭൂവുടമകളുടെ നെല്ല് കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ വിളകളാണ് പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തുള്ളത്.

6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇല്ല.

6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ

നെല്ല്, വാഴ, തെങ്ങ് തുടങ്ങിയ കൃഷികൾ പ്രദേശത്തെ ആളുകളുടെ പ്രധാന ജീവനോപാധിയാണ്. പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും കൃഷി ഉള്ളവരാണ്. പറമ്പിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന ആദായത്തെ ആശ്രയിച്ചു ജീവിക്കുന്നവരും ഉണ്ട്. സാധാരണക്കരായ മനുഷ്യരാണു കൂടുതലായും ഈ പദ്ധതിപ്രദേശത്തു ഉൾപ്പെടുന്നത്.

6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും

പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ഭൂരിഭാഗം കുടുംബങ്ങളും അണുകുടുംബങ്ങളാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശത്ത് ഏതെങ്കിലും സാംസ്കാരിക സംഘടനകൾ ഉള്ളതായി കണ്ടില്ല.

6.8 ഭരണ സംഘടനകൾ

പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഭരണസംഘടനകളുടെ സ്ഥാപനങ്ങളില്ല.

6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ പദ്ധതിബാധിതമാകുന്നില്ല.

6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ

പൗരസംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ ഏറ്റെടുക്കലിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായി കാണുന്നില്ല

6.11. പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതാണ് നിലവിലെ

പദ്ധതി. ഇത്തരമൊരു അനുബന്ധ റോഡിന്റെ അഭാവം മൂലം, ചെത്തുകടവിലെ പ്രദേശവാസികൾക്കും, മെഡിക്കൽ കോളേജിനെ അശ്രയിക്കുന്ന രോഗികളും നേരിടുന്ന യാത്രക്കേൾക്കും ചെറുതല്ല. മഴക്കാലമായാൽ ചെത്തുകടവു പുഴയിൽനിന്നുമുള്ള വെള്ളം കരയിലേക്കു കയറുകയും, റോഡ് യാത്ര ദുസ്സഹമാക്കുകയും ചെയ്യപ്പെടുന്നു. കുറേയധികം കടകളും വീടുകളുമുള്ളതിനാലും, ഇരുവശങ്ങളിലും നെൽപാടമുള്ളതിനാലും ചെത്തുകടവു ജങ്ഷൻ വീതികൂട്ടുന്നതിനു സാങ്കേതിക തടസങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നിരിക്കെ ചെത്തുകടവു മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെ കുന്നമംഗലം അഗസ്ത്യമുഴി റോഡുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിലെ 5 സർവ്വേ നമ്പറിൽ പെട്ട ഭൂമിയാണ്. നെല്ല്, വാഴ, തെങ്ങ് തുടങ്ങിയ കൃഷികൾ പ്രദേശത്തെ ആളുകളുടെ പ്രധാന ജീവനോപാധിയാണ്. സാധാരണക്കരായ മനുഷ്യരാണ് കൂടുതലായും ഈ പദ്ധതിപ്രദേശത്തു ഉൾപെടുന്നത്.

6.12. ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

പ്രദേശവാസികൾക്ക് അവശ്യ സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം പ്രാപ്യമാണ്.

അദ്ധ്യായം 7

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണം

7.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതം വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 17.10.2023 തീയതിയിൽ പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഒരു പ്രാഥമിക സന്ദർശനം നടത്തി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളും, പ്രധാനമായും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പൊതുവിൽ വിലയിരുത്തുകയും പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന ഏതാനും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ മുൻപേ തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് വിവര ശേഖരണം നടത്തി ചോദ്യാവലി സ്ഥിരീകരിച്ചു. തുടർന്ന് പഠന സംഘം പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ട ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തി. പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് താമസമില്ലാത്തതും നേരിൽ കാണുവാൻ കഴിയാതിരുന്നതുമായ ഭൂവുടമകളിൽ നിന്ന് ടെലഫോൺ മുഖാന്തിരവും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു.

പഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടമായി 2023 ഡിസംബർ 28-ന് കുന്നമംഗലം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ഹാളിൽ വെച്ച് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് സംഘടിപ്പിച്ചു. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം സർവ്വേയിലൂടെ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്തും, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയും തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരട് രേഖ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ചു. ടി റിപ്പോർട്ടിലേക്ക് ആവശ്യമായ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും തിരുത്തലുകളും നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിബാധിത ഭൂവുടമകൾക്ക് അവസരം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ മറുപടി നൽകി.

7.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായ് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, ഭൂമി നഷ്ടമാകൽ, കൃഷി നഷ്ടമാകൽ, വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ തുടങ്ങിയ വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

- ഭൂമി നഷ്ടമാകുന്ന ഭൂവുടമകൾക്ക് RFCTLARR Act പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതാണ്
- 5 ഭൂവുടമകൾക്ക് നെല്ല് കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ മുതലായ കൃഷികളും വരുമാനവും നഷ്ടമാകുന്നു. ഈ വസ്തുതകൾ കണക്കിലെടുത്ത് അർഹമായ നഷ്ട പരിഹാരം നൽകുന്നത് പരിഗണിക്കണം.
- നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ നടക്കുമ്പോൾ ഈ റൂട്ടിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം പൂർണ്ണമായി തടസ്സപ്പെടാത്ത രീതിയിൽ വേണ്ട മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിനു ശേഷവും സമീപത്തുള്ള കൃഷിയിടത്തിലേക്ക് പോകുവാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി, യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.

- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയും നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളും കാലതാമസം കൂടാതെ നടപ്പിലാക്കുക

7.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ട പരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 23.09.2015 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/ RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിനുമുള്ള പോളിസിക്ൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ബാധകമാണ്.

7.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ ബാധകമല്ല.

7.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖയിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഒന്നും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര കുറവ് വരുന്ന വിധത്തിൽ ആണ് രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്ന് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

7.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം കൃത്യമായി പാലിച്ചു കൊണ്ട്, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്കായി 23.09.2015 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച G.O(MS) No.485/2015/RD പ്രകാരവും പദ്ധതി കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജ് എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിലൂടെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി പട്ടിക 7.6.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 7.6.1 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണപദ്ധതി

ക്രമ നമ്പർ	പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതം	പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണം	സമയക്രമം	നിരീക്ഷണ സൂചികകൾ
1	സ്ഥലം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക		ന്യായമായ ഭൂമി വിലയും നിയമാധിഷ്ടിതമായ മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ

2	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 രണ്ടാം പട്ടിക പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള പുനരധിവാസ-പുന:സ്ഥാപന പാക്കേജ് നൽകുക	കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചട്ടം 2015 പ്രകാരമുള്ള സമയക്രമം	വരുമാനം നഷ്ടമാകുന്ന ഭൂവുടമകൾക്ക്, മതിയായ രേഖകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജിന് പരിഗണന.
3	ഗതാഗത തടസ്സം/ പ്രവേശനമാർഗ്ഗം നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതി നിർമ്മാണഘട്ടത്തിൽ നിലവിലുള്ള റോഡിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം പൂർണ്ണമായി തടസ്സപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള മർഗ്ഗങ്ങൾ മുൻപേ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക. പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ പ്രദേശത്തെ വീടുകളിലേക്കും വയലിലേക്കും മതിയായ പ്രവേശനമാർഗ്ഗം ലഭ്യമാക്കണം.		പദ്ധതിമൂലം ആരുടെയും സഞ്ചാരസാതന്ത്ര്യവും, വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവും നഷ്ടമാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ
4	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾനിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കൽ	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായിനിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുക	പദ്ധതി നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനുമുമ്പേ മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജനം ആസൂത്രണം ചെയ്യുക	പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം ഉണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിനുമുമ്പേ നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായും സമയാധിഷ്ടിതമായും നീക്കം ചെയ്യും എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക
5	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.		പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതിക്ക് കോട്ടം വരുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ

7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 8

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പദ്ധതി നിർവ്വഹണ സ്മാപന സംവിധാനം

8.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്മാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 43 ഉം കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015, ചട്ടം 22 ഉം നിർവ്വചിക്കുന്നതിൻ പ്രകാരം, സർക്കാർ നിയമിക്കുന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ആയിരിക്കും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം. സർക്കാരിന്റെയും, പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള കമ്മീഷണറുടെയും മേൽനോട്ടത്തിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനും വിധേയമായി പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ തന്റെ കീഴിലുള്ള പദ്ധതിയ്ക്കു വേണ്ടി പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള സ്കീമിന്റെ രൂപീകരണത്തിനും നടത്തിപ്പിനും മേൽനോട്ടത്തിനും ഉത്തരവാദിയായിരിക്കുന്നതാണ്. കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം-അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററിന്റെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, LA KRDC കോഴിക്കോട് ആണ്.

കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ഉം 23/09/2015ൽ

പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടി 2 കമ്മിറ്റികളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് - ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിയും. എന്നാൽ 14.02.2019 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (MS)No.56/2019/RD പ്രകാരം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റി നിറുത്തലാക്കി.

ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- ജില്ലാ കളക്ടർ
- പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ
- സാമ്പത്തിക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
- സാമ്പത്തിക തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ അർത്ഥനാധികാരികളുടെ പ്രതിനിധികൾ
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തയ്യാറാക്കുന്ന അടിസ്ഥാന വില നിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ടിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. പദ്ധതിബാധിതരുടെ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് തഹസിൽദാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്ന 29/12/2017 തീയതിയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുനരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള തുക അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ സ്ഥലപരിശോധന, വിചാരണ, തെളിവെടുപ്പ് എന്നീ മാർഗങ്ങളിലൂടെ ഉറപ്പ് വരുത്തി ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി, ആയതിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ലാൻഡ് റെവന്യൂ കമ്മീഷണറുടെ അംഗീകാരം നേടിയ ഭൂമി വിലയും, പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന തുകയും കൂടാതെ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ തയ്യാറാക്കിയ കെട്ടിടവില, വ്യക്ത വിലയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയ നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തോട് വിശദീകരിക്കും. പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിയുടെ/കുടുംബത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ടി അനുമതിയും പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള മീറ്റിംഗ് മിനിറ്റ്സും ഉൾപ്പെടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കും. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട

നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന പാക്കേജും പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിക്ക്/ കുടുംബത്തിന് അനുമതി പത്രത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കും.

8.2. സർക്കാരിന് സ്മാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി സർക്കാർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തണമെന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 4 അനുശാസിക്കുന്നു. കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി വ്യക്തികളെയോ സംഘടനകളെയോ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റായി സർക്കാരിന് കാലാനുസൃതമായി അനുമതി നൽകാമെന്ന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ന്റെ ചട്ടം 9 ൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൻ പ്രകാരം രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്സ് (ആട്ടോണമസ്), കളമശ്ശേരി, കൊച്ചി യൂണിറ്റിനെ കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി 2023 സെപ്റ്റംബർ 15 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ അനുമതി 2023 സെപ്റ്റംബർ 15 തീയതിയിലെ DCKKD/10620/2022/B4 നമ്പർ വിജ്ഞാപനം കേരള ഗസറ്റ് 18 സെപ്റ്റംബർ 2023 നോട്ടീഫിക്കേഷൻ നമ്പർ 3038ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ പ്രകാരം പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് ഉൾപ്പെടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുള്ള നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്സ് (ആട്ടോണമസ്), കളമശ്ശേരി, കൊച്ചി യൂണിറ്റിനെ ഉത്തരവാദിത്തപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

8.3 സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ബാധകമല്ല

8.4 ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം ബാധകമായിരിക്കും.

അദ്ധ്യായം 9

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

9.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിലൂടെ പ്രദേശത്തുള്ള 5 കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും തങ്ങളുടെ ഭൃമിയുടെ കുറച്ചു ഭാഗവും നെല്ല് കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ മുതലായ കൃഷി നഷ്ടപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. പദ്ധതിയുടെ ഭൃമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണത്തിന് വേണ്ടി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ഭൃമിയുടെയും പ്രദേശത്തിന്റെയും പ്രത്യേകതകൾ പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് നിയമാനുസൃതമായ വിലയും ഭൃമിയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിലയും നിർണ്ണയിക്കുകയും, കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസപുനസ്ഥാപന പാക്കേജും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 2013 ലെ പുതിയ RFCTLARR Act പ്രകാരമുള്ള ഭൃമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കുവാനായി 14.03.2022 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് G.O.(Rt)No.272/2022/PWD പ്രകാരം ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചു.

9.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും

ബാധകമല്ല

9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 10

സാമൂഹ്യ പ്രത്യഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

10.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ

- ഭൂമിയുടെ വിലയും നഷ്ടപരിഹാരവും
- സമയാധിഷ്ടിതമായ പുനരധിവാസ - പുനസ്ഥാപന നടപടികൾ
- പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം വരാത്ത വിധത്തിലുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം.
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തുനിന്നും നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായ നീക്കം ചെയ്യൽ

10.2. റിപ്പോർട്ടിങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണത്തിനായി കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ഏകദേശം 0.51673 ഹെക്റ്റർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ റിപ്പോർട്ടിംഗ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 പ്രകാരമായിരിക്കും. ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ LA KRDCCL കോഴിക്കോട് ആണ്. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററുടെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ തയ്യാറാക്കുന്ന പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ അന്തിമ രേഖ ജില്ലാതല പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന കമ്മിറ്റി അന്തിമമാക്കുകയും സംസ്ഥാനതല മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുകയും ചെയ്യണം.

10.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 11

നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും - അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

11.1 പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം.

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ കുന്നമംഗലം നിയോജകമണ്ഡലത്തിൽ കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നത് പ്രദേശവാസികളുടെയും ജനപ്രതിനിധികളുടെയും വർഷങ്ങളായുള്ള സ്വപ്നമാണ്. ഇത്തരമൊരു അനുബന്ധ റോഡിന്റെ അഭാവം മൂലം, ചെത്തുകടവിലെ പ്രദേശവാസികൾക്കും, മെഡിക്കൽ കോളേജിനെ അശ്രയിക്കുന്ന രോഗികളും നേരിടുന്ന യാത്രക്കേശം ചെറുതല്ല. മഴക്കാലമായാൽ ചെത്തുകടവു പുഴയിൽനിന്നുമുള്ള വെള്ളം കരയിലേക്കു കയറുകയും, റോഡ് യാത്ര ദുസ്സഹമാക്കുകയും ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ആയതിനാൽ, കുന്നമംഗലം ഭാഗത്തുനിന്നും കോഴിക്കോടിലേക്കും മെഡിക്കൽ കോളേജിലേക്കും ചെത്തുകടവിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന യാത്രികർക്ക് താരതമ്യേന തിരക്കുകൂടിയ കുന്നമംഗലം അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നു. കുറേയധികം കടകളും വീടുകളുമുള്ളതിനാലും, ഇരുവശങ്ങളിലും നെൽപാടമുള്ളതിനാലും ചെത്തുകടവു ജംഗ്ഷൻ വീതികൂട്ടുന്നതിനു സാങ്കേതിക തടസങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നിരിക്കെ ചെത്തുകടവു മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെ കുന്നമംഗലം അഗസ്ത്യമുഴി റോഡുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡും നിർമ്മിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്.

പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഭാഗമായി 258.50 മീറ്റർ നീളത്തിലും 20 മീറ്റർ വീതിയിലുമായി റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കോഴിക്കോട് താലൂക്കിൽ, കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ഏകദേശം 0.51673 ഹെക്ടർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള

അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2 b(i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശമായ സ്ഥലത്തിൽ കുറവ് വരുകയും, പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശത്തെ നെല്ല്, വാഴ, തെങ്ങ് തുടങ്ങിയ വിളകളുടെ കൃഷി ബാധിത മാവുകയും ചെയ്യും. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നിലവിലെ രൂപരേഖ പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ മേൽ വിവരിച്ച പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാം. എങ്കിലും പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൂടെയുള്ള ഗതാഗതം സുഗമമാക്കി പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമായേക്കാം. എന്നതിനാൽ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്ത ഏറെക്കുറെ എല്ലാ ഭൂവുടമകൾക്കും പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അനുകൂലമനോഭാവമാണ് എന്ന് മനസിലാക്കുന്നു.

11.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം- അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കുന്നമംഗലം വില്ലേജിൽപ്പെട്ട ഏകദേശം 0.51673 ഹെക്ടർ ഭൂമി നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, പദ്ധതി മൂലം ഭൂവുടമകൾക്ക് മേൽ പറഞ്ഞ നഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുണ്ടെങ്കിലും പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമാകും. എന്നതിനാൽ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഭൂരിഭാഗം പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയോട് അനുകൂല മനോഭാവമാണുള്ളത് എന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കുന്നു. ആയതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, പ്രസ്തുത നിയമത്തിന്റെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക്

നഷ്ടപരിഹാരം, പുനരധിവാസം, പുനസ്ഥാപനം എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവ യഥാസമയം നൽകിയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടും ചെത്തുകടവ്, മെഡിക്കൽ കോളേജ് റോഡിനെയും, കുന്നമംഗലം-അഗസ്ത്യമുഴി റോഡിനെയും, പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ് എന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

- ഭൂമി നഷ്ടമാകുന്ന ഭൂവുടമകൾക്ക് RFCTLARR Act പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകേണ്ടതാണ്
- 5 ഭൂവുടമകൾക്ക് നെല്ല് കവുങ്ങ്, തെങ്ങ്, വാഴ മുതലായ കൃഷികളും വരുമാനവും നഷ്ടമാകുന്നു. ഈ വസ്തുതകൾ കണക്കിലെടുത്ത് അർഹമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നത് പരിഗണിക്കണം.
- നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ നടക്കുമ്പോൾ ഈ റൂട്ടിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം പൂർണ്ണമായി തടസ്സപ്പെടാത്ത രീതിയിൽ വേണ്ട മുന്നൊരുക്കങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിനു ശേഷവും സമീപത്തുള്ള കൃഷിയിടത്തിലേക്ക് പോകുവാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടി കൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി, യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

- നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയും നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളും കാലതാമസം കൂടാതെ നടപ്പിലാക്കുക

സൂചനകൾ

1. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013
2. കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
3. കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള നയം.
4. കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള നയം.
5. 2023 സെപ്റ്റംബർ 18-ാം തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റ് നമ്പർ 3038 ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോഴിക്കോട് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 2023 സെപ്റ്റംബർ 15-ാം തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKKD/10620/2022/B4.